

Et evangelisk

Luthersk blad

NR. 6

November - desember 2024

81. ÅRG.

Hjertelig takk	1
Vi ønsker dere en velsignet Jesu fødsels fest	3
Om kjærlighetens frukter	5
Ydmykhet	7
Beskrivelse over det åndelige livets løp og strid	8
Der ånden virker	13
Hans Nielsen Hauges Postille	16
Ord og utrykk	16
Påminnelser	16
Den omvendte sjel	17
Salmehjørnet	20
Opplysninger	20

Hjertelig takk

Av Trygve Einar Gjerde

Takk til Gud den allmektige for Hans støtte og hjelp med Haugianeren. Takk til den Herre Jesus for hans nåde og fred, og Hans veiledning gjennom tekstene som Han selv er en del av. Takk til den gode Hellige Ånd for Hans veiledning, glede og fred i rikt mål for et kjært og rett vitnesbyrd i Haugianeren. Det er med glede jeg nå avslutter arbeidet med Haugianeren. Det skyldes at helsen er av en slik art at det kunne ikke gå lengre. Takk derfor til dere som har bedt for meg og ønsket både meg og bladet alt

Haugianeren

godt. Denne bønnen må også gå til min sønn, Stein Arild, som er ny redaktør.

Vi skal snart feire jul og blir dermed minnet om at Jesus er Ordet og opphavet til Ordet. For i evangeliet etter Johannes, 1. kapittel vers 1-14, står det å lese:

«I begynnelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Det var i begynnelsen hos Gud. Alle ting er blitt til ved det, og uten det er enn ikke en eneste (ting) blitt til (av alt det) som er blitt til. I det var liv, og livet var menneskenes lys. Og lyset skinner i mørket, og mørket fattet det ikke. Det ble et menneske utsendt av Gud; hans navn var Johannes. Han kom til et vitnesbyrd, for å vitne om lyset, forat alle skulle tro ved ham. Han var ikke lyset: Men han skulle vitne om lyset. Det var det sanne lys, - som opplyser hvert menneske, - og som skulle komme til verden. Han var i verden, og verden er blitt til ved ham, og verden kjente ham ikke. Han kom til sitt eget, og hans egne tok ikke imot ham. Men så mange som tok imot ham, dem har han gitt makt til å bli Guds barn, dem som tror på hans navn. De er ikke født av blod, heller ikke av kjøds vilje, heller ikke av manns vilje, men av Gud. Og Ordet ble kjød og bodde iblant oss – og vi så hans herlighet, en herlighet som den enbårnes av Faderen, - full av nåde og sannhet.»

Med dette vil jeg ønske alle Haugianernes lesere en velsignet Jesu fødsels fest og et godt og velsignet nytt år.

Vi ønsker dere en velsignet Jesu fødsels fest

Av Stein Arild Gjerde

Hvorfor feirer vi Jesu komme? Det er ikke for pakker og tradisjoner. Vi skal feire vår frelser for vi elsker Ham som fra evighet har elsket oss. Han er vår bror, vårt eksempel, lærer, frelser, rettferdighet, konge, mester, bror, Gud Faders Sønn, vår hjelper, den prøvede, vår glede, jordens skaperhånd/verksmester, budbærer, tukter, veileder, trøster og offerlam.

Jesus er virkelig verdt en hellig fest. La oss feire denne fødselsfesten med større alvor, med iver, respekt, glede og kjærlighet til vår største gave.

Juleevangeliet blir lest i tusener og tusener av hjem og forsamlingshus. Det minner oss på hva som skjedde. Hvordan Jesus kom til oss, ved en jomfru, født under lave kår, lovprist av engler og profeter, æret av vismenn. Oppholdt ved engler og sendebud. Trofast båret frem ved en ung kvinne. Les Matteus 1,18 og ut kapittel 2. og Lukas kapittel 1 og 2.

Jeg vil derfor minne både dere og meg om disse gode bildene i det som skjedde. Åpne ditt hjerte slik at du blir en krybbe for vår Herre Jesus. Slik Maria var den som fødte Jesus inn i denne verden, la Guds Ord være den som føder troen i ditt hjerte. Slik de tre vismenn kom til med sine gaver, la derfor den treenige Gud, skjenke deg en levende og driftig tro, en evig nåde og den troendes vandring i helliggjørelse. La oss også prise Jesu komme slik som hyrdene på marken, og la dem komme til oss med sine gaver slik som de hellige apostler og profeter har gjort til oss, i bibelens mange bøker, ved våre fedre og Israels historie, salmer, profetord, og epistler. Selv om vi vandrer i denne verden under onde kår, med djevelen og vårt kjød på slep. Har Gud

Haugianeren

skjenket oss sitt evige liv ved sin fødende gjerning i oss. Slik vismennene var velsignet med stjernen har vi en herlig stjerne som leder oss. Den Hellige Ånd skal vise oss hvor vi skal gå og hva vi skal si. Stå derfor opp, sett tillit til Ordet og den Hellige Ånds ledelse.

Evangeliet advarer oss mot onde tjenere som vil skade Guds barn og hvor høyt Rakels gråt steg til himmels når satan får herje med menneskene. Men ved Guds nåde og et lydøørt hjerte til Gud skal han visselig sende deg engler og gode advarsler til velsignelse for sjel, ånd og liv.

Bli velsignet ved noen ord fra de gledelige ordene til oss om Jesu komme.

«Og Maria sa: «Min sjel opphøyer Herren, og min ånd har frydet seg i Gud, min Frelser. For Han har sett til sin tjenestekvinnens ringe stand. For se, fra nå av skal alle slekter prise meg salig. For Han som er mektig, har gjort store ting for meg, og hellig er Hans navn. Og Hans miskunn er over dem som frykter Ham fra slekt til slekt.» Luk 1:46-50

«Nå ble hans far Sakarja fylt av Den Hellige Ånd, og han profeterte og sa: «Lovet være Herren, Israels Gud, for Han har gjestet og forløst sitt folk, og har oppreist et frelsens horn for oss i Sin tjener Davids hus.» Luk 1:67-69

«Og se, en Herrens engel stod foran dem, og Herrens herlighet strålte rundt dem, og de ble meget redde. Da sa engelen til dem: «Vær ikke redde, for se, jeg forkynner dere en stor glede som skal bli hele folket til del. For i dag er det født dere en Frelser i Davids by, Han er Kristus, Herren.» Luk 2:9-11

«Og se, det var et menneske i Jerusalem som hette Simeon, og dette mennesket var rettferdig og gudfryktig, og han ventet på

Israels Trøst, og Den Hellige Ånd var over ham. Og det var blitt åpenbart for ham av Den Hellige Ånd at han ikke skulle se døden før han hadde sett Herrens Kristus. Så kom han, ledet av Ånden, inn i templet. Og da foreldrene førte Barnet Jesus inn for å gjøre med Ham etter lovens skikk, tok han Ham i armene sine og lovet Gud og sa: «Herre, nå kan Du fri Din tjener ut til å dra herfra i fred, etter Ditt ord. For mine øyne har sett Din frelse, som Du har gjort ferdig for alle folks øyne, et lys som gir åpenbaring for hedningefolkene, og herlighet for Ditt folk Israel.» Luk 2:25-32

Gud være æret. Amen!

Om kjærlighetens frukter

Johan Arnts Sanne Kristendom, kapittel 30, Del 3 av 3

14. For det trettende sier han at kjærligheten avfaller aldri. Se på den gode Gud. Hans miskunnhet er fra evighet og inntil evighet over dem som frykter ham (Salm. 103, 17). Derfor skal Herren bie, forat han kan benåde eder, og derfor opphøyer han seg, for å forbarme seg over eder (Esai. 30, 18). Ingenting skal kunne skille oss fra Guds kjærlighet (Rom. 8, 39). Hans kjærlighet er sterk som døden, og mange vann kan ikke slokke den (Sal. Høys. 8, 6-7). Jeg har forbarmet meg over deg med en evig miskunnhet, sa Herren (Esai. 54, 8). Og hos Jeremias sier han: Jeg er trett av å angre det onde (kap. 15, 6). Dette er imidlertid å først og fremst bare om dem som med vitende og vilje forskyter Guds barmhjertighet, forakter Guds nåde og misbruker den til ondskap. Ellers blir hans kjærlighet ikke trett, men varer evindeligg over alle dem som frykter ham. Derfor står det hos Esaias: Bergene skal vel vike og høyene bevegges; men min miskunnhet skal ikke vike fra deg, sa Herren, din forbarmer (kap. 54, 10). Like ens må var kjærlighet heller ikke bli trett. Når vi gjør det gode, la oss ikke bli trette; for vi skal og høste i sin tid, om vi ikke

blir forsagte (Gal. 6, 9). Ja, den skal ikke engang bli trett mot våre fiender. Av en stadig, forbarmende kjærlighet skal vi si: Fader, forlat dem. Da lever og ber Kristus i oss.

15. For det fjortende er kjærligheten størst blant alle dyder. For Gud er kjærligheten selv. Den er også oppfyllelsen av loven, og i den er alle budene innbefattet. Den er også evig, mens derimot tro, håp og tungemål, så vel som profetier skal opphøre når troens ende, som er vår salighet, er kommet. Så er også alle dyder og velgjerninger som vi viser mot vår neste, udugelige og falske, hvis de er uten kjærlighet. Kjærligheten skal også gi oss et evig vitnesbyrd, at vi ved troen til Kristus skal arve salighet. Derfor skal en kristen ikke trakte så høyt etter noen gave eller kunst som etter kjærlighet. Det er mye bedre, sier apostelen, å elske Kristus enn å vite allting. Han ønsker også sine efesere at de kunne oppfylles til all Guds fylde og med alle kjærlighetens frukter (Ef. 3, 19).

Bønn.

Trofaste Gud og Fader! du har ved din Sønn truet oss med at du vil ta bort hver gren på ham som ikke bærer frukt. Fader, jeg formår ingenting uten deg. Derfor ber jeg deg: Forbarm deg over meg! Du har jo av din uforskyldte nåde og barmhjertighet tatt deg av meg og latt meg bli et lem og en gren på Kristus. Men rens du meg, Fader, etter ditt løfte, så jeg kan bære flere og flere frukter av kjærligheten. Virk i meg at jeg må bli lik min Forløseres bilde i langmodighet og en vennlighet som sømmer seg for en kristen. Vokt meg for hevngjerrighet og ondskap mot min neste, så det ikke må være noen djevles ondsinnethet i mitt hjerte. Bevar meg fra et hovmodig hjerte og stolte øyne, fra egensindige miner og egoistiske begjæringer. Lær meg å bli vred på synden uten at jeg selv synder, men alltid søker min nestes beste i en ren kjærlighet og har hjertelig medynk med hans skrøpelighet. Gi meg et hjerte

Haugianeren

som blir bedrøvet når du blir vanæret, men blir glad når du blir æret. Gi meg en sann ydmykhet, så jeg tåler det onde og holder fred med alle mennesker, så langt det står til meg. Og framfor alt utslett fra mitt hjerte den onde gift som driver ut all kjærlighet og gir Satan rom, nemlig den ugrunnede mistanke mot min neste. La meg alltid håpe det beste om ham. Og skulle mitt håp slå feil, la meg da tilgi ham og hjertelig be for ham. La meg aldri bli trett av disse to ting, idet jeg tenker på at du, min Gud, aldri blir trett av å gjøre godt mot meg, og at jeg også skal høste i sin tid, om jeg ikke blir lat. Gi meg dette, min Gud, ved Jesus Kristus, din Sønn, var Herre. Amen. (Johan Arndt, 1555-1621)

Ydmykhet

Fra Haugianeren februar 1972

Av C. H. Spurgeon

Når et menneske blir ydmyket, vil der alltid følge en velsignelse etter.

Hvis vi blir tømt for vårt eget, så vil Gud fylle våre hjerter med sin kjærlighet. Den som ønsker et inderlig samfunn med Jesus, bør huske, at der står skrevet: «Jeg vil se til den elendige og den som har en sønderbrutt ånd, og den som bever for mitt ord». (Es. 66, 2).

Du må bøye deg i støvet, hvis du ønsker å oppnå himmelens velsignelser. Sier Vi ikke om Jesus: «Han som steg ned, er også den som steg opp høyt over alle himler, for å fylle alt». (Ef. 4, 10). Du må «vokse nedad» for at du kan «vokse oppad». For det himmelske fellesskap oppleves imellom ydmyke sjeler og kun imellom dem. Gud vil ikke holde sin velsignelse tilbake fra en sjel

som virkelig er ydmyk. «Salige er de fattige i ånden; ti himmerikes rike er deres» (Matt. 5, 3).

Gud velsigner oss i så stor utstrekning som Han ser vi kan tåle det. Hvis Gud tillot et hovmodig menneske å vinne seier i en åndelig kamp, så ville det menneske selv ta æren, og når det på ny møtte sin fiende, ville det bli nederlag. Derfor blir vi holdt nede for vår egen skyld.

Ydmykhet gjør oss rede til å bli velsignet med all Guds nåde. Sann ydmykhet er som en vakker blomst som vil pryde enhver hage. Den er et krydderi som du må krydre enhver rett i livet med, og du vil finne at det i ethvert tilfelle vil gjøre den bedre, og det uansett om det gjelder bønn, lovprisning, arbeide eller lidelse. Ekte ydmykhet er et salt, der ikke kan brukes for meget av.

Beskrivelse over det åndelige livets løp og strid

Av Hans Nielsen Hauge, nedskrevet i 1804 (32 år gammel)

(Språklig fornyelse ved Stein Arild Gjerde, fra bind 5, Huges skrifter)

Del 2 av flere.

Når jeg var alene, falt jeg ned på mine kne. Hvis det var klipper, så tok jeg et eksempel fra dette, at Gud ville grunnfeste mitt hjerte, sinn eller menighet på klippen Kristus, slik at helvetes porter ikke ville være i stand til å holde det tilbake, og at Han ville åpenbare i meg sin Sønnns kjærlighet, gi meg sin Hellige Ånd, lære meg å kjenne min fordervelse til å gjøre ondt og avmakt til å gjøre det gode. Men så hendte det fra tid til annen at mitt hjerte ble åndelig gledet og trøstet, så fikk jeg en slik lyst til å gjøre Guds vilje, ofte bad og sang salmer, hvorved mitt hjerte ofte ble

Haugianeren

løftet opp. Og da jeg en gang sang under mitt arbeid på salmen, «Jesus, din søte forening å smake» osv., ble jeg rykket opp ut av min menneskelige sans/bevissthet og fikk åpenbart en herlighet så stor at det ikke kan sies med ord hva jeg så, og frydet meg og følte.

Det var i det evige livets lykksalighet og den allmektige Guds rom, herlighet og klarhet. Hvor lenge det varte, vet jeg ikke. Men da jeg kom til meg selv, tenkte jeg å beskrive det eller fortelle om det til foreldrene og søsknene mine, slik at de kunne søke etter den samme gleden som jeg inderlig begjæret (og ønsket) at alle skulle få del i. Men det ble så borte for meg, at jeg ikke kunne, det var som Herren sa: Jeg skulle ikke fortelle dem det. For de tror ikke eller har forstand på det, og jeg selv kunne forderves(bli hovmodig), da jeg var svak.

Videre tenkte jeg på å gi bort de timelige tingene jeg hadde, slik jeg også gjorde med noe. Men Ånden som jeg hadde mottatt fra Gud, minnet meg på, om at jeg nå skal bruke det til Guds ære og til vår sanne gagn og slik regjere over det. Før har det regjert over deg, da ditt hjerte var under det. Du skal ikke gi til de som misbruker det osv. Da jeg så de forfengelige tingene som jeg tidligere hadde elsket og strevet etter, ergret det meg slik at jeg ikke kunne se på slike ting. Jeg fant da i alt et forandret sinn, nye nådegaver og visdom i Guds Ord, som jeg fikk en særlig stor lyst til å studere. Jeg brant av en veldig kjærlighets sorg til andre mennesker, for å få dem til å løpe etter den himmelske skatt eller hellighet, og ønsket å overbevise dem om at kjærlighet til verden og dens påfølgende elendighet, eller forliset av salighet som forårsakes av den minste synd.

Da jeg den samme kvelden snakket med 2 av mine naturlige søstre, ble de umiddelbart rørt og forandret i sinnet, og ga avkall på denne verdens lyst/begjær osv. Og siden, da jeg kom til folk

Haugianeren

og fikk snakket med dem, da ble mange rørt og forundret, ja, og noen ble forandret i sitt sinn og levevei, fra det onde til gode. Jeg undret meg og gledet meg over at det var en slik kraft i Ordet, så jeg tenkte, det var fra den levende Ånd Gud hadde gitt meg. Jeg var og ofte svært glad i Ånden, og mitt sinn var så nedbøyd at jeg syntes å være uverdigg til å gå på jorden, enda mer til å motta den store salighet. Noen ganger tenkte jeg at det var som om det var lys som skinte rundt meg, og alle Guds engler gledet seg over syndere som kommer til omvendelse. Ved den gave at jeg selv både ble forbedret og at andre derved ble forbedret.

Hele verdens begjær var smertefullt, og det jeg hørte og så mot Guds bud bedrøvet mitt hjerte. Kjødets lyster var så fullstendig døde at jeg ikke kjente til noen ond begjærlighet. Ja, og når det gjelder det uskyldige som mat og drikke, tvang jeg meg selv til å styrkes ved det. I løp av de første 14 dager, dag eller natt, sov jeg nesten ikke, kun få øyeblikk. For tankene var fylt opp med Guds ord, hvordan jeg skulle omvende folk, det var min sorg. Og når det ikke skjedde, smertet det meg hjertelig, jeg la meg ned på bakken, gråt og ba, Gud ville være langmodig og arbeide på deres forbedring. Det kom og over meg, at jeg skulle overgi meg, og være som andre. Alle kunne ikke bli fordømt om de ikke var som meg, hvorpå det ble svart: Du skal overgi andres dom til Herren. Søk å omvende dem om mulig, og lev selv etter Guds Ord, det skal bestå og er sannhet. Hvis ingen vil omvende seg, blir heller ingen salige. Vandre bare du i lyset som du er gitt, osv.

N.B. En gang slo det meg at min søster Anne, som var syk, snart ville dø og bli salig, hun hadde fått et hjertelig sinn til å elske Gud, og du lever igjen i mange farer. Med disse tankene ble mitt hjerte sterkt rørt, så jeg begynte å be, ja, gråt og ropte til Gud, jeg måtte dø med henne. Da talte Herren tydelig til meg i ånden og sa: Vil du nå dø? Har du ikke kjærlighet til din neste og ønsker å

arbeide på deres omvendelse? For du har lovt å tjene meg. Og den tiden du har levd, har du levd i synden. Nå har du gjort lite godt. Skal du ikke vise omvendelsens verdige frukter, bekjenne mitt Navn, slik du ønsker og har lovet meg? Jeg svarte: Ja, Herre, det vil jeg gjerne gjøre, men menneskene forakter og spotter meg. Jeg er for liten og ulærd. Du kan ta noen med høyere stand, som er aktet av verden. Da fikk jeg til svar: Jeg har ofte tatt av de lave til mine tjenere. Det som verden verdsetter høyt, blir ikke noe. Jeg vil opplyse deg og være med deg, så du kan gjøre min vilje. Gå bare i den kraften og viljen du har. Deretter fornyet jeg mine løfter om å tjene Herren.

Da jeg hadde skrevet den første boken, «Betragtning over Verdens Dårlighed», skulle min bror Ole renskrive den. Da sa han til meg at den var for streng mot prestene, derfor kan du bli straffet for det. Jeg svarte: Jeg bryr meg ikke om de tar livet mitt. Men han fortsatte og sa: De vil sette deg i fengsel, da kommer du ikke videre osv. Hvorpå jeg strøk noe, men ble deretter så redd/engstelig at svetten rant av meg, jeg gikk derfor ut og ba til Gud, om han ville gi meg råd. Da fikk jeg svaret at det som straffer synd og er sannhet, må jeg ikke utslette, det var Jesu egne ord som straffet prestene osv. Jeg hadde ikke lært meg selv, men det hadde kommet til meg hva jeg måtte skrive og er bevist med Bibelen og ved deres frukter, så det var ikke en løgnaktig Ånd. Du har jo lovet å gi ditt liv for sannheten osv. Så lot jeg det stå, men nå innser jeg at noen uttrykk og flere ord ikke er bra, delvis av nidkjærhet og delvis av overtro.

Da jeg hadde skrevet den nevnte boken, tenkte jeg på å bringe den til trykkeriet. Så mistet jeg manuskriptet og tenkte at hvis det går tapt, så vil ikke Herren at jeg skal skrive eller levere det til trykking. Men hvis det kommer igjen, lovet jeg å bringe det til trykking, ved all min makt ja inntil døden. Jeg gikk deretter 10 mil.

Da det var en kvart mil igjen til boktrykkeriet, begynte fienden å skyte inn i tankene mine: Når du kommer opp og viser dem skriftene, vil det bli kjent for ham, og så vil du bli arrestert og straffet. Jeg motsto den ånd og svarte at jeg ville lide inntil døden. Så skjøt han igjen: Hva har du med å skrive, straffe andre og lære? Jeg sa: Guds Ord sier det. Han sa: Hvem vet om det er sant, det om himmel og helvete osv. Ja, til slutt var det så tydelig, som om en skulle rope etter meg: Vend om, vend om og gå hjem. Slik plaget han(ånden) meg med en slik angst og fristelse at jeg ikke kan si hva som skjedde før jeg kom til boktrykkeriet og viste frem skriftene. Da de så at det var Guds Ord, sa de: Det er ikke aktet i vår tid. Men kom med historier, vellystige sanger, så vil det være til glede og lyst osv.

Jeg overbeviste dem om den skade at mennesket ikke tenker på sitt beste. Jeg ble også kvitt den indre fienden. Fordi denne boken har vært en velsignelse for manges hjerter, ville også fienden prøve å forhindre den. Jeg har opplevd mange store fristelser, men Guds kraft har vært større. Spesielt i den første tid var den mer kjennbar, jeg talte liksom med Herren om det jeg særdeles tvilte på. Både om det dype i Guds Ord, og hva jeg skulle gjøre for å bekjenne hans navn og omvende mennesker. Da var det som Han tydelig svarte i ånden hva som var rett. Da jeg åpnet opp Bibelen, slo det meg også ofte, hvor rask jeg fant det jeg lette etter, eller at jeg fant ord til min oppbyggelse eller veiledning. Og de strengeste deler om fornektelse, å gi avkall på alle ting, å gjøre vold på Guds rike, å gi sitt liv for å bekjenne Jesu navn osv., det var meg kjærest, og jeg tenkte at ingen hykler kunne tåle eller ha styrke til å gjøre det.

(fortsettes i neste nummer)

Der ånden virker

Kapittel 2. Han som var lovet, er kommet til oss, del 2.

Av Basilea Schlink

Den Hellige Ånd, den hellige treenighets tredje person, full av guddomskraft og herlighet, av hellighet og allmakt, vil altså gjerne få makt over oss mennesker, vil gjerne få bruke oss som sitt verktøy. Selv om Han er gitt oss fra Gud som en kraft fra det høye, er Han ikke bare noe vi kan bruke slik vi vil.

Selv om den Hellige Ånd er å oppfatte som en gave til menneskene, så må han samtidig være vår Herre. Giveren beholder således sin fulle frihet. «Vinden blåser dit den vil» (Johs. 3, 8). Den tredje person i treenigheten, den Hellige Ånd, er formidleren av Guds allmektige vilje slik det heter i 1. Kor. 12, 11: «Alt dette virker den ene og samme Ånd, idet han utdeler til hver især etter som han vil.» Derfor skal vi slik den nikenske trosbekjennelse sier, tilbe den Hellige Ånd som «Herre og livgiver, som utgår fra Faderen og Sønnen, som sammen med Faderen og Sønnen tilbes og æres, som talte gjennom profetene ... »

Den Hellige Ånd leder oss, kaller oss, utruker oss og gir oss kraft. Hvordan kan vi vel uttrykke alt vi har å takke Ham for som forklarer den Herre Jesus og minner oss om det Han sa, som formaner oss og bevarer oss når vi går på gale veier, som trøster oss og elsker oss og gjør storverk gjennom oss. Ham må vi takke og tilbe hver aften for at han igjen i sin uendelige kjærlighet har ledet oss gjennom dagen og har gitt oss kraft til anger og bønn, til tro og til den rette tjeneste.

Ved Jesu overveldende kjærlighet og omsorg for sine, ble vi ikke latt tilbake som foreldreløse da Han forlot vår jord. Han sendte

oss den Hellige Ånd. Ved den Hellige Ånd kan Han således fremdeles gi oss kjærlig og effektiv hjelp. Får Han bo i våre hjerter, er Han alltid også ved vår side. Han føyer oss sammen i «den Hellige Ånds samfunn» slik det står skrevet i 2. Kor. 13, 13.

Hvilken høy guddommelig gjest får vi ikke når den Hellige Ånd kommer til oss! De gamle pinsesalmer har oppdaget dette og priser Ham med jubel. I Guds Ord bærer Han også vakre navn. Han er visdoms og forstands Ånd, råds og styrkes Ånd (Es. 11, 2). Han er sannhets Ånd (Johs. 14, 17). Han er også trøsteren (talsmannen) (Joh. 14, 26). I Rom. 8, 2 er det tale om livets Ånds lov. Salme 51, 11- 13 taler om hellighets Ånd. Han er videre troens Ånd (2. Kor. 4, 13). Han er krafts Ånd (2. Tim. 1,7). Han er nådens Ånd (Hebr. 10, 29), og åpner for Guds kjærlighets nådesskatter. Han er herlighetens Ånd slik som Faderen og Sønnen er det (1. Pet. 4,14). Han er åpenbaringsens Ånd (Ef. 1, 17), og han er kjærlighets Ånd (2. Tim. 1, 7).

Den Hellige Ånd kommer til oss som hjelper og veiviser, virker Åndens frukter i oss og gir oss de gaver vi trenger. Lykkelig hver den som tar imot Ham! Selv et menneske som kommer med hjelp og råd når vi er i nød, kan forvandle oss og gi et helt hus ny glede. Men enda mer skjer dette når Gud kommer på besøk gjennom Ånden med sin glede og kjærlighet, sine råd og sin trøst, sin nåde og sitt liv. Virkningen av et slikt besøk ser vi nærmere av det som er fortalt om den gang apostlene fikk Ånden.

Det er viktig at vi kjenner Gud og hans virke ved sin hellige treenighet. Allerede i Det gamle testamente ser vi at den treenige Gud til en viss grad var virksom. Det står således at Abraham kjente og gledet seg over Jesu dag (Johs. 8, 56) . Det heter videre at Kristus fulgte Israel i ørkenen (1. Kor. 10, 4). Det står skrevet at salmisten og profetene talte om Ham (Luk. 24, 44;

Salme 22; Esaias 53). Men først ved tidens fylde kom Jesus virkelig til sine på jorden.

Slik er det også med den Hellige Ånd. Guds Ånd var også virksom i Det gamle testamente. Da tabernaklet ble reist, ble håndverkerne fylt med den Hellige Ånd (2. Mos. 31, 3 og 35, 31). Om de 70 eldste ved Sinai ble det sagt at Guds Ånd hvilte på dem så de talte profetiske ord (4. Mos. 11, 25). Herrens Ånd kom over David da han ble salvet (1. Sam. 16,13), og profetene opplevde det som Esekiel sier i 11, 5: «Og Herrens Ånd falt på meg.» Ikke mindre var Ånden virksom på Jesu tid. Simeon kom, drevet av Ånden, inn i templet (Luk. 2, 27). Den Hellige Ånd steg også ned over Jesus selv (Luk. 3, 22). Jesus drev ut de onde ånder ved Guds Ånd (Matt. 12, 28). Men først da Jesus gikk bort, brøt den Hellige Ånds tid fram for alvor i den nytestamentlige menighet. Da ga Han seg selv til den med hele sin gaves fylde.

Etter Jesu ord til menigheten er den Hellige Ånd særlig virksom i tiden mellom Kristi himmelfart og Hans gjenkomst. I denne tiden er menigheten på særlig vis blitt den Hellige Ånd betrodd. Det er av avgjørende betydning at menigheten blir klar over dette, tar vare på Ånden i sitt hjerte, at den lever sammen med Gud og tjener Ham, fylt av den Hellige Ånd. Jesu menighet kan derfor ikke si: «Jeg har Jesus, og det er nok for meg.»

Menigheten må være klar over at bare den har Jesus som også åpner seg for den Hellige Ånds virke. Den opphøyede Herre Jesus har uttrykkelig overgitt den Hellige Ånd til sin menighet. At dette virkelig skjedde, forteller Apostlenes gjerninger om. Det mektige misjonsarbeid de satte i gang, apostlenes tegn og under og alt det vidunderlige som skjedde blant de troende - alt dette var den Hellige Ånds gjerning. Ved dens virke utfoldet en levende og rikt utrustet menighet seg.

(fortsettes i neste nummer)

Hans Nielsen Hauges Postille

Les gjerne en preken av Hauge. Hver preken er på sirka 2 sider og kan gjerne leses som andakt. Har du den ikke? Vi har den på vårt boklager. Den er utgitt i ny språkdrakt ved Trygve Einar Gjerde i 2018.

Ord og uttrykk

Fra Bibelsk Oppslagsbok, Lunde forlag 1978

Akasietre

Akasie (hebr. shitta, et ord av egyptisk opprinnelse, arab. sant), forekommer rikelig mange arter i Egypt, men vokser også i Sinaiørkenen og i øst-Jordanlandet. Treet er lett, men hardt og særdeles holdbart. Det angripes lite av skadeinsekter. Egypterne brukte det derfor til fartøyer, møbler og statuer. Akasie var den eneste tresorten som ble brukt under byggingen av paktens ark og tabernaklet, 2. Mos. 25, 5. 10 etc.

Påminnelser

- Vi har fått nye nettsider for Haugianeren og Det Haugianske Vennesamfunn, <http://haugianeren.net> og <http://haugianerne.net>
- De inneholder allerede mye godt, men det kommer mer. Som eldre møteopptak fra 1989-2002. Velkommen innom.
- Tips oss gjerne om mennesker som du ønsker skal motta bladet vårt som en gave. Ta gjerne kontakt ved e-post.

Den omvendte sjel

Haugianeren februar 1973

Av Christian Scriver (1629-1693)

Menneskets sjel er blitt helt fordervet av synden. Her nytter intet plaster, ingen flekking og maling. De legemiddel som skal helbrede hjertets skade, må lege mennesket fra grunnen av. Bare Jesu Kristi, Guds Sønnns blod renses fra all synd.

En synders omvendelse og gjenfødelse er alene Guds gjerning. Du kan lappe så godt du vil og rense karet så godt du kan, hjertet er like urent. Bare Kristi blod kan trenge igjennom til sjelens innerste grunn, og bare den Helligånds ild kan brenne opp syndens smuss og føde deg på nytt så du får et nytt navn, et nytt liv, ny kraft og et nytt sinn. Der finnes intet større under på jord og i himmel enn en omvendt synder!

Guds nåde og barmhjertighet har fulgt synderen overalt. Herren kunne for lenge siden ha rykket deg bort og overgitt deg til helvedes pine. Du hadde fortjent det. Men han har ikke villet gjøre det. Han akter din sjel for høyt! Han vil ikke miste den! Men det skal du huske, at jo større nåden er, desto større blir straffen om du ikke omvender deg.

Gud bruker midler for å omvende og frelse syndere. Først har han sitt ord som er en kraft til frelse for hver den som tror. Det er den Helligånd som gir Ordet kraft. Den Helligånd virker ikke uten Ordet, og Ordet ikke uten den Helligånd. Gud har innsvøpt seg i Ordet med all sin nåde og gave. Det er som Johan Arndt sier: «Fordi Gud er i Ordet, får sjelen føde, blir vederkvet og gjort levende». Bibelen er Guds ord. Den er boken over alle bøker.

I Ordet og sakramentene har Gud midler til synderes omvendelse. Guds ord møter oss i forkynnelsen ved Ordets

tjenere, Guds medarbeidere som er kalt til å forkynne Ordet, både til å vekke de ugudelige og til å trøste de botferdige ved nåden i Kristus Jesus. En predikant må først ha hatt nytte av Ordet for sin egen sjel føre enn han kan gi seg av med å preke for andre. Vi skulle ikke forakte det ord som Herrens tjenere forkynner. «Da dere fikk det Guds ord, vi forkynte, tok dere imot det, ikke som et menneske ord, men som det i sannhet er, som et Guds Ord som og ter seg virksom i eder som tror». Om Kristi tjenere forkynner Ordet med menneskelig røst, så er det likevel Guds ord.

Et hjelpemiddel til synderes omvendelse er kors og trengsel. Det er så mangen synder som ikke tenker på Gud når det går ham godt. Når der vokser roser på syndeveien, er alt vel og bra. Men når han kommer ut iblant torner og tistler og ut i mørke og ørkener og hverken vet ut eller inn, så oppdager han at han har gått vill, og har tatt feil av veien og roper så til Herren om hjelp og nåde.

En kristen vil akte Guds midler til omvendelse høyt. Han vil gjemme Guds ord i sitt hjerte for at han ikke skal synde mot Herren. Guds ord må trenge inn til sjelen og fylle den med himmelsk kraft og trøst. Hva hjelper det å høre Ordet med ørene, hvis jeg ikke kjenner kraften i hjertet? Hva hjelper det å ha bokstaven og ikke Ånden? Hva hjelper det å høre Ordet og ikke gjøre etter det? Det ytre ord kan ikke gjøre oss salige, hvis det ikke blir innplantet i oss og tatt imot i tro og forenet med vår ånd. Det hjelper da å ha et hungrende og tørstende hjerte, som kjenner sin trang, sin synd og elendighet og må ha hjelp av Guds ord. Det er så mange mennesker som bare ser på de ytre gaver og hører predikantens stemme. Men når prekenen er slutt, er de ikke blitt et hår bedre. De likner fluer og mygg, som kun svermer

om blomstene. Men de setter seg ikke på blomstene og suger honning av dem.

Det er mange predikanter som tror at det er nok med å preke. De glemmer «å gi akt på seg selv og på den hele hjord i hvilken den Helligånd satte dem til tilsynsmenn for å vokte Guds menighet, som han vant med sitt eget blod» (Apg. 20, 28). Det gjelder her sannelig noe annet enn å sove og ha gode dager, å spare seg selv, å søke menneskegunst, samle seg penger og gjøre seg og sine rike.

Et Herrens vitne må selv være forvissset om evangeliets sannhet. Ellers kan han ikke med frimodighet og overbevisning forkynne det for andre. Mange av dem som har Kristus mest på tungen, har ham ikke i hjertet. Når slike skal preke for andre, gir de dem Kristus, slik som de selv har ham. Så får tilhørerne også Kristus på tungen og ikke i hjerte. De lærer å tale meget om ham, men de lærer ikke å elske ham. Den Sanne Kristusforkynnelse derimot griper hjertet. ja, der finnes intet som slik kan røre hjertene som den evangeliske preken om Jesu Kristi Sønnns blod. En virkelig Kristusforkynner blir også en sjelesørger. Fremfor alt vil han be Gud om nåde, så han med sitt liv må forkynne Kristi dyder. Det er nok så at Ordet har sin kraft, selv om det kommer gjennom en uren munn. Men en ugudelig lærer legger store hindringer i veien for Guds ord. Den beste mat smaker ikke, når den blir servert i et skittent kar.

La oss ikke bli trette! Er verden ugudelig og ond, så la oss med enda større iver be syndere omvende seg til Herren!

Haugianeren

Avsender:

Haugianeren

Stein Arild Gjerde

Nordre Naustbakken 11

5440 Mosterhamn

Norge/Norway

(Abonnentens adresse)

Salmehjørnet

Salme nr. 10

1. O Gud, hva er du mer enn skjønn,
O du Gud Fader og Guds Sønn Og
Hellig Ånd tillike! Hvor deilig er din
trones prakt! Hvor veldig er ditt
septers makt! Hvor evig er ditt rike,
Hvor godt Ditt slott! Hvor rettferdig,
Hellig, verdig, Full av nåde Finnes
din regjerings måte!

2. At du er herlig, høy og stor, Den
vide himmel, brede jord Og dype
hav betegner. Det alt er kun en
dråpe vann, Ja, neppe som et sole-
grann Uti din hånd å regne. Og du
Dog nå Her i tiden Meg, en liten
Askebolig, Søker, elsker, favner
trolig!

3. Men er det ei en skjendig ting, Den
største part så blind omkring I
denne verden vanker? Man ser din
skapning daglig på, Dog ser man
som man ikke så, Og går i andre
tanker. Ild, vann, Luft, sand, Sol og
stjerne, Hver en kjerne, Hver en
dråpe Herrens herlighet utrope!

Brorson

Opplysninger

Haugianeren

Redaktør: Stein Arild Gjerde

Adresse: Nordre Naustbakken 11

5440 Mosterhamn

Telefon 91918899

e-post: stein-arild@kortbunkers.no

<http://Haugianeren.net>

Kommer ut annenhver måned

Kontingent kr. 350 pr. År.

Bankkonto: 3260.36.78795

Det Haugianske Vennesamfunn

Gaver kan sendes til Det
Haugianske Vennesamfunn
v/Sigmund Nørsterud, Sofiesgt. 1,
0170 Oslo

Bankkonto: 1619.66.12282

<http://Haugianerne.net>

Boklageret

Kontakt informasjon:

Stein Arild Gjerde

Nordre Naustbakken 11

5440 Mosterhamn

Telefon: 9191 8899

e-post: stein-arild@kortbunkers.no

Vi takker hjertelig for gaver til bladet eller vennesamfunnet!